

można mówić o wyraźnych wpływach gnozy. Nie ulega jednak wątpliwości, że sposób myślenia Jana i redaktorów posiadał gnostyckie znamiona. Centrum Ewangelii pozostaje Chrystus-Mesjasz, który przyszedł do swoich realizując obietnice historii zbawczej.

W tegorocznych Dniach Biblijnych w Louvain wzięło udział 152 uczestników, profesorów i przedstawicieli różnych uczelni biblijnych całego świata.

Uchwalono, iż następne Dni Biblijne poświęcone zostaną problematyce qumrańskiej.

Kraków

KS. TADEUSZ MATRAS

Tomasz Jelonek

XIII KONGRES BIBLISTÓW POLSKICH

Kolejny Kongres Biblistów Polskich odbył się w dniach 2—4 września 1975 roku w Olsztynie, gdzie bibliści korzystali z gościnności Biskupa Warmińskiego. Obrady zostały zainaugurowane 2 września Mszą św. koncelebrowaną pod przewodnictwem ks. bp dr Józefa Drzażdgi, Ordynariusza Warmińskiego w kaplicy seminaryjnej. Przewodniczący liturgii Arcypasterz skierował do biblistów słowa homilii, w której przedstawił rolę i znaczenie naukowego badania Pisma świętego.

Po Mszy św. w auli „Hosianum” odbyła się inauguracja Kongresu. W imieniu gospodarzy witał przybyłych Rektor Warmińskiego Seminarium Duchownego, ks. dr Władysław Turek, po nim zaś zabrał głos Przewodniczący Sekcji Biblistów Polskich, ks. prof. dr Stanisław Łach.

Mając już za sobą część oficjalną, przystąpiono do roboczych sesji Kongresu, z których w pierwszym dniu odbyło się dwie: jedna przed południem, a druga popołudniowa. Pierwszej sesji przewodniczył ks. prof. Jerzy Wirszczyłło z Olsztyna. Wygłoszono dwa referaty, dwa komunikaty i odbyła się nad nimi dyskusja. Pierwszy referat w języku niemieckim wygłosił ks. prof. dr Hans Lubczyk z Erfurtu (NRD) na temat: *Der Bund als Gemeinschaft mit Gott*. Następnie został odczytany referat nieobecnego na Kongresie ks. prof. dr Feliksa Gryglewicz na pod tytułem: *Słownictwo Nowego Testamentu o pochodzeniu Jezusa Chrystusa*. Komunikaty wygłosili: ks. prof. dr Stanisław Łach na temat: *Próba nowej interpretacji hymnów o Syjonie* i ks. dr Marian Wolniewicz: *Spór o metodę nauczania Pisma świętego w polskich uczelniach teologicznych w XIX wieku*.

Po przerwie południowej drugiej sesji przewodniczył ks. prof. dr Czesław Jakubiec. Udzielił on w pierwszej kolejności głosu drugiemu gościowi z Erfurtu, ks. dr Georgowi Hentschelowi, który wygłosił po polsku referat: *Opowiadanie o Eliaszu. O relacji między zdarzeniem historycznym (factum historicum) a zdarzeniem interpretowalnym (factum interpretabile)*. Oprócz referatu wygłoszono trzy komunikaty. Ks. doc. dr Jan Łach: *Z problematyki teologii 1 i 2 Księgi Kronik*, S. dr Emilia Ehrlich OSU: *Analiza literacka Psalmu 29* (przyczynek metodologiczny do egzegezy tekstów poetyckich), oraz ks. dr Michał Bednarz: *Czy można przyjąć teorię dwu źródeł? Analiza literacka opisu modlitwy na Górze Oliwnej oraz pojmania Jezusa* (Łk 22, 39—55). Po komunikatach odbyła się dyskusja.

Drugi dzień Kongresu miał dwa ściśle ze sobą splecione oblicza: naukowe i turystyczne. Miejscem obrad było Pieniężno i Frombork. W godzinach porannych nastąpił wyjazd uczestników Kongresu do Pieniężna, gdzie w Domu Księży Werbistów wygłosili swoje komunikaty ks. dr Edward Sz y m a n e k TCh: *Zesłanie Ducha Świętego według św. Jana spełnieniem obietnicy (J 20, 19—23)* i ks. prof. Bernard Wodecki SVD: *VIII Kongres Biblijny Starego Testamentu (IOSOT — International Organization for the Study of the Old Testament) w Edynburgu*. Autor komunikatu uczestniczył w tym kongresie jako jedyny przedstawiciel z Polski i w swoim komunikacie przedstawił nie tylko ogólną problematykę kongresu, ale także krótkie sprawozdanie z treści referatów, które zostały tam wygłoszone.

Po części naukowej zwiedzono misyjne muzeum etnograficzne, obejmujące liczne zbiory przysłane z placówek, na których pracują misjonarze Werbiści, oraz kościół seminaryjny,

Dalsza część obrad odbyła się po przejeździe uczestników do Fromborka. Tu w gotyckim kapitularku przemawiali kolejno: O. doc. dr Hugo-lin L a n g k a m m e r OFM: *Nowotestamentowe tytuły chrystologiczne o charakterze efemerycznym*; ks. dr Edward Z a w i s z e w s k i: *Synowie niewdzięczni (Iz 1, 1—20)* oraz ks. dr Andrzej S u s k i: *Ef 2, 11—22 w świetle współczesnych metod biblijnych*.

Sesji w Pieniężnie i Fromborku przewodniczył ks. prof. dr Władysław S m e r e k a. Po przedłożeniach rozwinęła się dyskusja, ograniczona przez organizatorów, którzy chcieli pokazać uczestnikom piękno Fromborka. Przy obopólnej zgodzie przełożono dalszy ciąg dyskusji na dzień następny, a we Fromborku uczestnicy Kongresu obejrzeli przepiękną panoramę z wieży, zwiedzili muzeum i katedrę, uczestniczyli w koncercie organowym, na końcu mieli okazję przechadzki nad Zalew i podziwiania stamtąd całego kompleksu architektonicznego zamku we Fromborku.

Pełni wrażeń estetycznych i krajoznawczych bibliści wracali wraz z zapadającą nocą do Olsztyna w poczuciu dobrze spędzonego dnia, w którym było dużo okazji do osobistych kontaktów i rozmów kulturalowych w zmieniającej się scenerii.

W ostatnim dniu Kongresu sesji naukowej przewodniczył ks. doc. dr Michał P e t e r. Referat na temat *Charakterystyka przybytku starotestamentowego w Liście do Hebrajczyków (9, 1—5)* wygłosił ks. dr Jan S z l a g a. Po tym referacie przybyły prosto z Dni Biblijnych w Louvain, ks. prof. dr Stanisław G r z y b e k zdał relację z tamtejszego zgromadzenia bibliistów. Nastąpiły teraz trzy komunikaty, zamykające program Kongresu. Ks. prof. Piotr S z p i l e w i c z omówił *Rodzaj literacki Modlitwy Pańskiej*, ks. dr Feliks S z r e d e r mówił na temat: *Ostatnia Wieczera* i niżej podpisany ogłosił komunikat: *Obraz Syjonu w Apokalipsie i w Liście do Hebrajczyków*.

Dyskusja w tym dniu dotyczyła wypowiedzi bezpośrednio ją poprzedzających i była dokończeniem dyskusji rozpoczętej we Fromborku.

Omówieniem spraw organizacyjnych, związanych głównie z udziałem bibliistów polskich w Kongresie Teologów w Krakowie i złożeniem podziękowań gospodarzom oraz organizatorom Kongres zakończył swoje prace.

Gospodarzem jako rządcą Diecezji Warmińskiej był ks. bp dr Józef D r z a z g a, który wraz z księżmi biskupami pomocniczymi zaszczycał swą obecnością sesje Kongresu, jako rektor Seminarium przyjmował uczestników ks. dr Władysław T u r e k, a sprawami organizacyjnymi zajmowali się księża bibliści Warmii: Wojciech Z i ę b a i Edward M i c h o ń.